

Gündem

TSKB Ekonomik Araştırmalar
16 Nisan 2020 Perşembe

Piyasalarda Bugün

Küresel piyasalarda risk iştahı zayıf bir seyir izliyor. Dün ABD’de açıklanan sanayi üretimi ve perakende satışlar beklentilerden zayıf gelirken, salgının ekonomik görünümüne etkisi konusunda artan kaygılar riskli varlıkların satış baskısı altında kalmalarına yol açtı. G-20 Maliye Bakanları ve Merkez Bankası Başkanları toplantısından ise en yoksul ülkelerinin borç ödemelerini erteleme kararı dışında somut bir adım çıkmadı. MSCI Gelişmekte Olan Ekonomiler %0,9 gerilerken, MSCI Dünya Hisse Senedi Endeksi’nde düşüş %2,3’ü buldu. Güvenli limanlara olan talep ise karışık bir seyir izledi. Altın fiyatı %0,7 gerilese de ABD 10 yıllık tahvilinin faizi %0,75’ten %0,64’e geriledi. Bu ortamda, Türk finansal varlıklar küresel eğilimlerle uyumlu zayıf bir seyir izledi. Borsa İstanbul 100 ve 30 endeksleri sırasıyla %2,7 ve %2,9 gerilerken, TL, dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet karşısında %1,0 değer kaybetti. Kısa vadeli tahvil faizleri yatay kapanırken, uzun vadeli tahvil faizleri yükseldi. Yeni güne küresel piyasalar, kırılgan bir başlangıç yaparken, gün içinde salgın ile ilgili haberlerin yanında Almanya Mart ayı enflasyonu, Euro Bölgesi Şubat ayı sanayi üretimi ve ABD Mart ayı konut başlangıç ve inşaat izinleri yakından takip edilecek. Yurtiçinde ise veri gündemi sakinken, Türk finansal varlıkların seyri açısından küresel risk iştahının seyrinin önemli olacağı düşünülüyor.

Mart ayında merkezi yönetim bütçesi, gelirlerdeki düşüşle geçen yıla kıyasla zayıf sonuçlar ortaya koydu. Bütçe gelirleri, Mart’ta yıllık bazda %12,7 azalışla 47,4 milyar TL olurken, giderler %15,6 artışla 91,2 milyar TL oldu. Vergi gelirleri Mart’ta geçen yılın aynı dönemine göre %10,1 azalırken, faiz dışı giderler %18,3 artış kaydetti. Böylece bütçe açığı 2020 Mart’ta 2019’un aynı ayındaki 24,5 milyar TL’den 43,7 milyar TL’ye yükseldi. Faiz dışı açık ise 2019 Mart ayındaki 13,1 milyar TL’den 32,4 milyar TL’ye çıktı. Mart’taki bozulmaya rağmen ilk çeyrek gerçekleştirmeleri geçen seneye kıyasla daha iyi bir tablo ortaya koyuyor. Ocak-Mart döneminde vergi gelirleri 2019’un aynı dönemine göre %14,2 artarken, vergi dışı gelirler %24,4 ve toplam gelirler %17,2 artışa işaret etti. Faiz giderlerindeki yıllık bazda artışlar %14,6 olurken, faiz dışı giderlerde-

Takvim

- 16-Nis** TCMB, Özel sektör yurtdışı kredi borcu, Şubat
TCMB, Konut fiyat endeksi, Şubat
Euro Bölgesi, Sanayi üretimi, Şubat
- 17-Nis** Euro Bölgesi, TÜFE
- 20-Nis** TÜİK, Yurt dışı üretici fiyat endeksi, Mart
- 21-Nis** Almanya, Yatırımcı güven endeksi (ZEW), Nisan
- 22-Nis** TÜİK, Tüketici güven endeksi, Nisan
TCMB, Faiz oranı kararı
- 23-Nis** Türkiye, Tatil
Euro Bölgesi, İmalat PMI, Nisan

Hisse Senetleri	Seviye	Günlük Değişim	Aylık Değişim	Yıl Sonuna Göre Değişim
BIST-100	95,855	-2.73%	12.01%	-16.23%
BIST-30	114,338	-2.92%	9.80%	-17.64%
XUSIN	119,193	-1.99%	20.60%	-14.34%
XBANK	119,270	-4.93%	-0.16%	-25.53%

Kur	Seviye	Günlük Değişim	Aylık Değişim	Yıl Sonuna Göre Değişim
Dolar/TL	6.9078	1.36%	6.59%	16.14%
Euro/TL	7.5485	0.81%	6.59%	13.19%
Sepet Kur*	7.2135	0.97%	6.57%	14.61%
Euro/Dolar	1.0907	-0.66%	-0.15%	-2.70%
Dolar/JPY	107.47	0.25%	-0.44%	-1.05%
DXY	99.4610	0.41%	-1.68%	3.19%

* %50 Dolar/TL + %50 Euro/TL

Tahvil - Bono (Bileşik Getiri)	En son	Bir Önceki
TR - 2 yıllık tahvil (TRT131119T19)	12.50%	12.50%
TR - 10 yıllık tahvil (TRT080328T15)	14.24%	13.99%
TR - Eurobond (10 Yıllık)	7.61%	8.06%
ABD - 10 yıllık tahvil	0.64%	0.75%

TSKB Eurobondları	Kupon	Fiyat	Getiri
18 Mayıs 2021	4.875%	97.05	7.74%
16 Ocak 2023	5.500%	92.67	8.55%
23 Ocak 2025	6.000%	87.38	9.34%

Emtia	En son	Günlük Değişim	Aylık Değişim	Yıl Sonuna Göre Değişim
Altın (Dolar/ons)	1715.71	-0.69%	15.46%	13.10%
Reuters/Jefferies CRB*	133.78	-1.89%	-5.10%	-33.25%
Brent (Dolar/varil)	27.69	0.72%	-2.92%	-57.74%
Doğalgaz (TL/stdm3)	1.60	-0.75%	3.12%	-27.55%

* Thomson Reuters/CoreCommodity CRB Commodity Total Return Index

Piyasalarda Bugün

ki artış hızı %11,8 ile sınırlı kaldı. Böylece geçen yıl ilk çeyrekte 36,2 milyar TL olan bütçe açığı 29,6 milyar TL'ye inerken, faiz dışı denge 2,8 milyar TL açıktan 8,7 milyar TL fazlaya döndü.

Hazine ve Maliye Bakanlığı 16 Nisan 2021 vadeli altın tahvili ve altına dayalı kira sertifikası ihraç etti. Buna göre, Bakanlık 6 ayda bir %0,75 kupon ödemeli 8 bin 707 kilogram altın karşılığı altın tahvili ile 6 ayda bir %0,75 kira ödemeli 6 bin 772 kilogram altın karşılığı altına dayalı kira sertifikası ihracını gerçekleştirdi.

IMF İcra Kurulu, temel göstergeleri güçlü üye ülkelerin Covid-19 salgını ile başa çıkmalarına yardım için kısa vadeli likidite sağlanmasına yönelik yeni bir programın oluşturulmasına onay verdi. IMF Başkanı Kritalina Georgieva yaptığı açıklamada, İcra Kurulu'nun onay verdiği yeni programın çok güçlü politikalar uygulayan ve temel göstergeleri sağlam, ancak ödemeler dengeleri için kısa vadeli ve ılımlı desteğe ihtiyaç duyan üyelere rotatif ve yenilenebilir destek sağlayacağını vurguladı. Georgieva açıklamasında ayrıca, bu yeni enstrüman ile IMF'in üye ülkelere kotalarının %145'ine varan oranda likiditeye rotatif ulaşma imkanı verileceğini belirtti. Georgieva ayrıca, düşük gelirli ülkelere destek için imtiyazlı kredileri 3 katına çıkarmayı planladıklarını, bu nedenle, Yoksulluğu Azaltma ve Büyüme Fonu için acilen 18 milyar dolarlık yeni kredi kaynağı aradıklarını bildirdi. Gelişmekte olan ülkelerin krizle mücadelesi için IMF'nin attığı adımları hatırlatan Georgieva, acil durum finansmanından yıllık yararlanma sınırını iki katına çıkardıklarını, 100'den fazla ülkenin IMF'den talepte bulunduğu, bu taleplerin yarısının ay sonunda kurul tarafından onaylanacağını, halihazırda 10 ülkenin acil durum yardımını ve 25 ülkeye acil borç yardımı sağlandığını aktardı.

Dünya Bankası Başkanı David Malpass da Covid-19 ile mücadele kapsamında bu ayın sonuna kadar 100 ülkede salgınla ilgili projeleri hayata geçirmeyi ve önümüzdeki 15 aylık süreçte 160 milyar dolarlık finansman sağlamayı planladıklarını aktardı. Çok taraflı kalkınma bankalarından yoksul ülkelerin borç ödemelerini askıya alma seçeneğinin daha fazla araştırılmasının istendiğini belirten Malpass, "Dünya Bankası ve IMF borç girişimini desteklemek için mümkün olan her şeyi yapacaktır." değerlendirmesinde bulundu. Yoksul ülkeleri desteklemekte kararlı olduklarının altını çizen Malpass, Uluslararası Kalkınma Birliği (IDA) ülkeleri için son derece imtiyazlı şartlarda önümüzdeki 15 ay boyunca 50 milyar doların üzerinde finansman sağlanacağını kaydetti.

ABD'de Mart ayı sanayi üretimi ve perakende satışlar beklentilerden zayıf geldi. Mart'ta sanayi üretimi bir önceki aya göre %4,0 olan tahminlerin ötesinde %5,4 daralırken, imalat sanayinde kapasite kullanım oranı %77,0'dan %72,7'ye düştü. Ülkede perakende satışlar ise Mart'ta aylık bazda %8,0 olan beklentilerin üzerinde, %8,7 azaldı.

ABD Merkez Bankası (Fed) Beige Book raporunu yayınladı. Rapora göre, Covid-19'un ülkeye yayılmasıyla birlikte tüm Fed bölgelerinde iş dünyasının önümüzdeki aylarda koşulların daha da kötüleşeceğini beklediği vurgulandı. Tüm Fed bölgeleri istihdam kayıpları raporlarken bazı bölgelerdeki kayıplar daha ağır oldu. Birçok Fed bölgesinde işletmelerin geçici işten çıkarma ve ücretsiz izinleri tercih ettiği belirtilirken işletmelere göre önümüzdeki aylarda daha çok istihdam kaybı bekleniyor. Raporda en büyük zararı gören sektörler olarak eğlence, konaklama ve zaruri ürünler dışı perakende gösterildi. Gıda ve tıbbi ürünlere talep artsa da Fed, raporunda bu sektörlerde de arz zinciri zorluklarına dikkat çekti.

Avrupa Birliği Komisyonu, üye ülkelerin uyguladığı Covid-19 önlemlerinin belli koşullar altında ve kademeli olarak kaldırılabilmesini içeren yol haritasını açıkladı. Avrupa Birliği (AB) Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen AB ülkelerinin aldığı kısıtlayıcı önlemlerin kaldırılmasına ilişkin yol haritasını kabul ettiklerini belirterek, "Bu yol haritası kısıtlayıcı önlemlerin hemen kaldırılacağı anlamına gelmiyor fakat üye ülkeler için bir çerçeve niteliği taşıyor. Genel olarak, kademeli bir yaklaşım öneriyoruz ve her kararın sürekli olarak izlenmesi gerekiyor." dedi. Kısıtlayıcı önlemlerin kaldırılmasına ilişkin önerilerinin 3 ön koşula bağlı olduğunu söyleyen von der Leyen, bunların "Covid-19'un yayılmasında ciddi düşüş, yeterli sağlık sistemi kapasitesi, elverişli gözetleme ve izleme kapasitesi" olduğunu ifade etti.

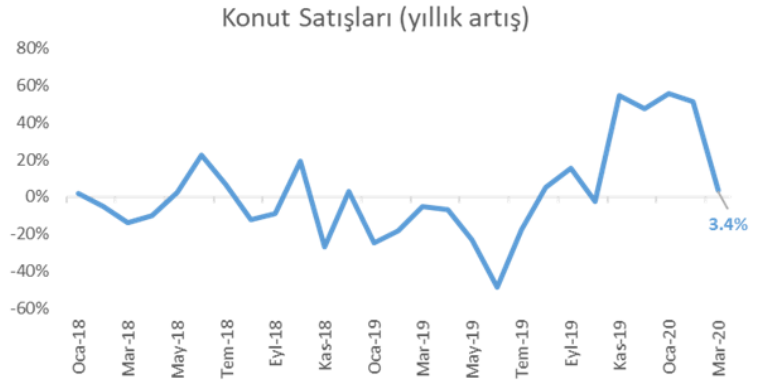
Sektör, Şirket ve Gündeme İlişkin Diğer Haberler

Tofaş (TOFAS) - Yurtdışından gerçekleşen tedarik ve teslimat süreçlerindeki aksamalar nedeniyle fabrikasındaki üretim duruşunun süresini 4 Mayıs tarihine kadar uzattı. Şirket önceki açıklamasında üretim başlangıç tarihini 20 Nisan olarak açıklamıştı.

Toyota, Japonya'daki fabrikalarını 11 Mayıs'a kadar faaliyete geçirmemeyi planlıyor. 8 Nisan'da yaptığı açıklama ile Japonya'daki tüm fabrikalarında üretimi 1 Mayıs'a kadar durdurduğunu duyuran Toyota, bu süreyi uzatmayı değerlendiriyor. Toyota yaptığı açıklamada, Japonya'daki tüm fabrikalarda üretimin 1-11 Mayıs arasında durmasının planlandığını belirtti.

TÜİK 2020 yılının Mart ayına ilişkin konut satış istatistiklerini açıkladı.

Türkiye genelinde konut satışları 2020 yılı Mart ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %3,4 oranında artarak 108 bin 670 seviyesinde gerçekleşti. Son 12 ayda gerçekleşen konut satışı 1 milyon 433 bin seviyesine ulaştı. İlk el konut satışlarında yıllık %22,8 düşüş, ikinci el konut satışlarında ise %22,5 oranında artış gerçekleşti. Toplam konut satışlarındaki artışın bir önceki aya göre hız kesmesinde Covid-19 salgınının etkisi değerlendirilmekte. İpotekli konut satışları bir önceki yılın aynı ayına göre %90,4 oranında artarak 43 bin 329 oldu. Böylece, ipotekli satışların toplam satışlar içindeki payı %39,9 olarak gerçekleşti. Diğer konut satışlarında ise yıllık %20,6 oranında düşüş gözlemlendi. Yabancılar gerçekleştirilen konut satışları bir önceki yıla göre %3 düştü.

Kaynak: TÜİK, TSKB Ekonomik Araştırmalar

REIDIN ve Gayrimenkul ve Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı Derneği (GYODER) işbirliğiyle yayınlanan yeni konut fiyat endeksi Mart ayında geçen yılın aynı dönemine göre %5,15 artış gösterdi. Ağırlıklı olarak kurumsal gayrimenkul şirketlerinin ürettiği konutların fiyatlarıyla oluşturulan endekse göre, markalı konut projelerinde Mart ayı satışlarının %9,94'lük kısmı yabancı yatırımcılara gerçekleştirildi. Markalı konutlardaki stok erime hızı ise Mart ayında adet bazında %4,17 olarak gerçekleşti. Mart ayında satışı gerçekleştirilen markalı konutların %50,16'sı bitmiş konut stoklarından, %49,84'ü bitmemiş konut stoklarından oluştu.

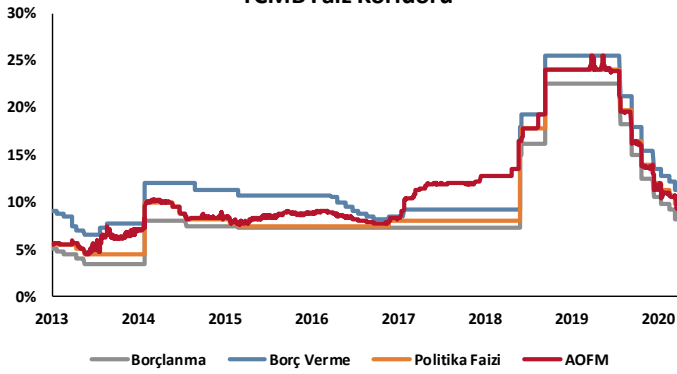
Apple, Haritalar uygulamasından elde ettiği verilerle farklı ülke ve şehirlerdeki 'Hareketlilik Trendlerini' açıklamaya başladı. Söz konusu veri, 13 Ocak tarihini temel alarak şehir ve ülkelerdeki hareketliliğin Covid-19 tedbirleri ile ne kadar değiştiğini gösteriyor. Apple verilerine göre Türkiye genelinde 14 Nisan itibarıyla, 13 Ocak'a göre araçla ulaşımında %58, yaya hareketliliğinde ise %66 düşüş yaşandı. İstanbul'da ise ülke geneline oranla hareketlilikteki düşüş daha yüksek oldu. İstanbul genelinde 14 Nisan itibarıyla, 13 Ocak'a göre araçla ulaşımında %68, yaya hareketliliğinde ise %75 düşüş yaşandı. İstanbul'da hafta sonu uygulanan 2 günlük sokağa çıkma yasağında ise araç ve yaya hareketliliği 13 Ocak'a kıyasla sırasıyla %87 ve %89 azaldı.

Uluslararası Enerji Ajansı (IEA) petrol talebinde düşüş bekliyor. IEA'nın yayınladığı aylık Petrol Piyasası Raporu'na göre, petrol talebi Nisan ayında günde 26 milyon varile kadar düşecek. Rapordaki verilere göre, 2020 yılında küresel petrol talebi günde 9,3 milyon varil düşmesi beklenirken 2020 yılı ikinci çeyreğinde ise talebin bir önceki yıla göre günde 23,1 milyon varil altında olması öngörülüyor. Raporun yayınlanmasının ardından IEA Başkanı Dr. Fatih Birol yaptığı basın toplantısında, "Birkaç yıl sonra geriye dönüp baktığımızda 2020'yi küresel petrol tarihinin en kötü yılı, bu ayı da Kara Nisan olarak adlandırabiliriz. IMF'nin dün açıkladığı küresel büyüme rakamları ve küresel petrol talebindeki düşüşe bakarak, Covid-19 salgınının küresel ekonominin büyümesinden bir yıl, petrol sektörünün büyümesinden ise neredeyse 10 yıl kaybettirdiğini söyleyebiliriz." dedi.

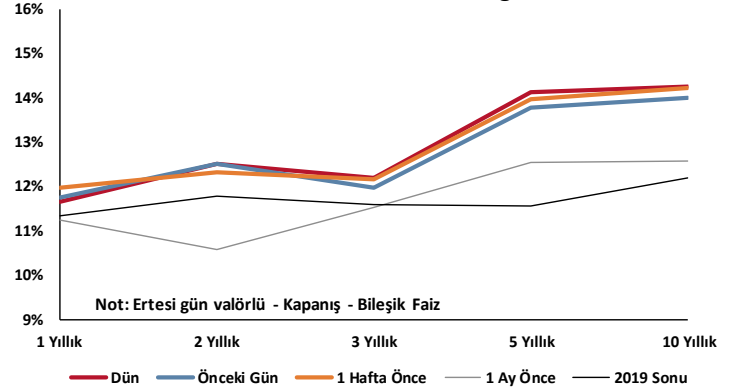
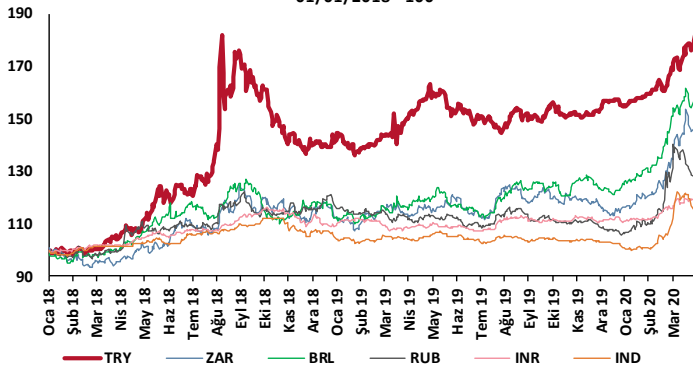
Sektör, Şirket ve Gündeme İlişkin Diğer Haberler

Organize Sanayi Bölgeleri Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik, Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Yapılan değişiklikle birlikte OSB’lerde döviz cinsinden arsa satışı yapılmasına ilişkin düzenleme yürürlükten kaldırıldı, arsa iptal ve iadelerinde ödenecek bedelin hesaplanmasında parsel tahsis bedeli üst limit olarak belirlendi. Bürokrasinin azaltılması ve mevzuatın sadeleştirilmesi çalışmaları kapsamında, tapu ve kadastral bilgiler kamu arşivinde bulunduğundan, özel OSB kurulmasına ilişkin taleplerde artık tapu ibrazı istenmeyecek. Yeni düzenlemeye göre, güneş enerjisine dayalı elektrik enerjisi üretim tesislerinin, statik ve mimari açıdan çatı ve cephe uygulamasının yapılamaması ya da ilave kapasiteye ihtiyaç olması hallerinde yerde kurulacak olan tesislerin taban alanı, parsel alanının %25’ini geçmeyecek. Ayrıca geri dönüşüm sektöründen gelen talepler doğrultusunda OSB’ye ait teknik altyapı alanında olması ve OSB müteşebbis heyet veya genel kurul kararı alınması şartı ile geri dönüşüm ve bertaraf tesislerinin OSB’lerde kurulmasına imkân tanındı.

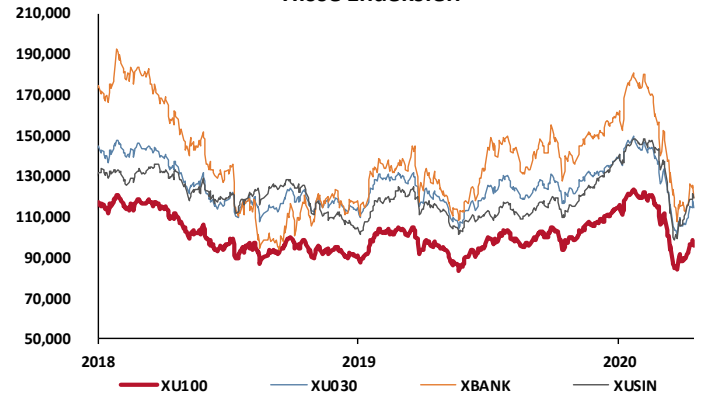
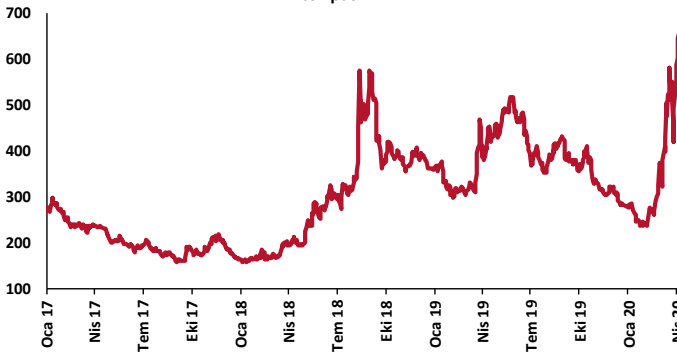
TCMB Faiz Koridoru

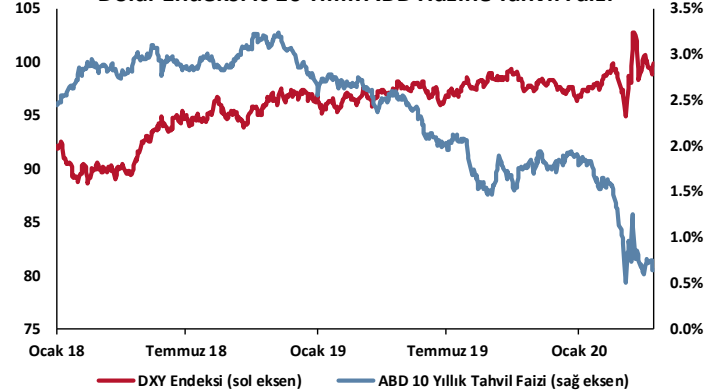
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi

GOÜ Para Birimleri / USD
01/01/2018 = 100

Hisse Endeksleri

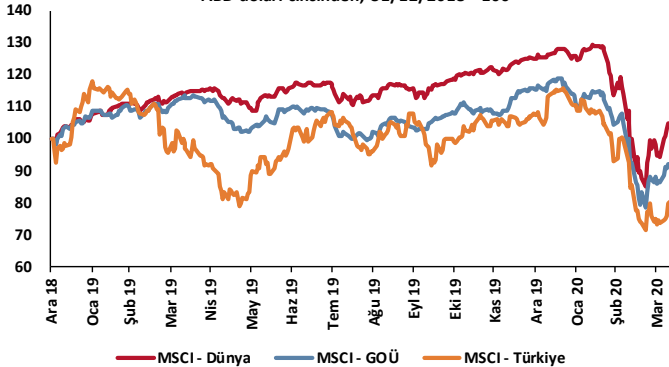
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi
baz puan

Dolar Endeksi ve 10 Yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

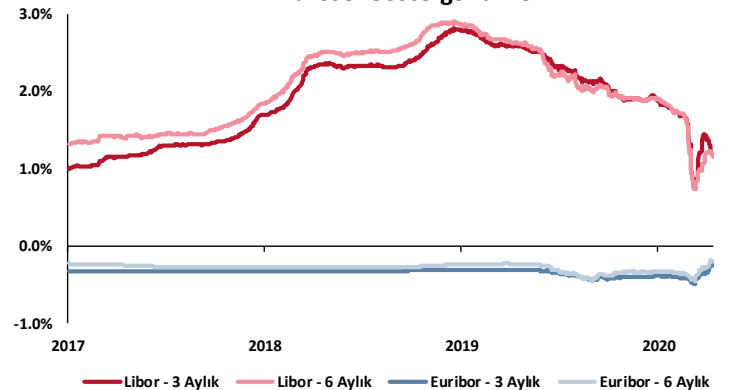

MSCI Hisse Endeksleri

ABD doları cinsinden, 31/12/2018 = 100

Küresel Gösterge Faizler

TSKB

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

MECLİSİ MEBUSAN CAD. NO 81

FINDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2020 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası
www.tskb.com.tr

T: +90 212 334 50 50 F: +90 212 334 52 34

E: info@tskb.com.tr